

H

**ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊА РАДА
ОСНОВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА У ВРАЊУ
ЗА ПЕРИОД ОД 2024. ДО 2030. ГОДИНЕ**

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

На почетку излагања програма унапређења рада у Основном јавном тужилаштву у Врању, сматрам за потребним да нагласим да су у досадашњем периоду руковођење и рад у тужилаштву били, према мом уверењу, успешни, међутим, постоје реалне могућности и ресурси да се јавнотужилачке активности и поступања унапреде, ради ефикаснијег остваривања надлежности јавног тужилаштва у свим сегментима.

Уколико ми буде указано поверење и будем изабрана на функцију главног јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Врању, још одлучније ћу се залагати за доследну примену свих законских одредби и других прописа које тужилаштво примењује у свом раду, са посебним акцентом на примену Кривичног законика, Законика о кривичном поступку, Закона о јавном тужилаштву, Правилника о управи у јавним тужилаштвима, Етичког кодекса, те Закона о спречавању насиља у породици, Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, Закона о пореском поступку и пореској администрацији и др. са циљем ефикасније борбе против свих видова криминала.

Савремене околности и услови живота изискују брзу и ефикасну реакцију на криминална понашања, која се испољавају кроз нове форме, на које тужилаштво реагује адекватно и без одуговлачења предузима радње у циљу кривичног гоњења извршилаца кривичних дела, заштите јавног интереса и интереса жртава кривичних дела, и последичног развоја поверења грађана у рад и законито и правично поступање јавног тужилаштва.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ПРИОРИТЕТИ ДЕЛОВАЊА

Као приоритете и основне принципе свог деловања у руковођењу Основним јавним тужилаштвом у Врању, у циљу унапређења рада, наводим следеће:

- I Примена етичких начела у складу са Етичким кодексом јавних тужилаца и Законом о јавном тужилаштву,
- II Примена хијерархијских овлашћења, начело одговорности, примена опште обавезних упутстава Врховног јавног тужиоца и обавезних упутстава за рад и поступање у поједином предмету,
- III Одлучна борба против свих појавних облика криминала,
- IV Ефикасна примена тужилачке истраге, споразума о признању кривичног дела и начела опортунитета и других процесно-правних института и овлашћења,

V Руковођење управом у Основном јавном тужилаштву у Врању, сходно Закону о јавном тужилаштву, Правилнику о управи у јавним тужилаштвима и другим прописима,

VI Јачање људских, техничких и стручних капацитета и обезбеђивање адекватних ресурса како би се постигли оптимални услови рада,

VII Ефикаснија сарадња са другим државним органима- полицијом, Центрима са социјални рад, Пореском полицијом, инспекцијским службама и другим институцијама,

VIII Активности на унапређењу односа са јавношћу.

I

ПРИМЕНА ЕТИЧКИХ НАЧЕЛА У СКЛАДУ СА ЕТИЧКИМ КОДЕКСОМ ЈАВНИХ ТУЖИЛАЦА И ЗАКОНОМ О ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ

Полазна основа јавнотужилачког деловања морају бити етичка начела установљена Етичким кодексом јавних тужилаца и то законитост, самосталност, непристрасност, поштовање права, сразмерност, одговорност и посвећеност, професионални и лични интегритет, која начела су инкорпорирана у Закону о јавном тужилаштву.

Основно јавно тужилаштво у Врању као део јавнотужилачког система, сходно Закону о јавном тужилаштву, врши своје надлежности на основу Устава, закона, потврђених међународних уговора, општеприхваћених правила међународног права и другог општег акта донетог у складу са законом, а носилац јавнотужилачке функције дужан је да самостално, стручно, савесно, непристрасно, правично и без непотребног одлагања врши јавнотужилачку функцију, поштујући претпоставку невиности и права учесника у поступку, водећи рачуна о заштити људских права, а посебно о правима оштећеног и спречавању дискриминације по било ком основу.

Ради остваривања напред наведених начела залагају се да јавни тужиоци врше своја овлашћења законито, да самостално, објективно и правично доносе одлуке искључиво се руководећи законом и прикупљеним доказима, поштујући права свих учесника у поступку, без било каквих предрасуда и дискриминације, да у свакој прилици поштују људска права и достојанство, право на правично суђење, лични интегритет учесника, пружајући им информације о њиховим правима, да одговорно и посвећено предузимају радње у циљу прикупљања доказа и потпуног утврђивања чињеничног стања, те правилне примене права.

Такође, залагају се за очување професионалног интегритета јавних тужилаца кроз усавршавање теоријских и практичних знања и вештина, праћење измена законодавства, судске праксе и праксе Европског суда за људска права, реализацију права и обавезе стручног усавршавања, поштовање професионалне поверљивости и чување тајности података у вршењу функције, заштиту од недозвољеног и непримереног утицаја. Залагају се и за очување личног интегритета односно уздржавање од било каквог понашања које би могло да наруши част и углед јавнотужилачке функције, како у вршењу функције, тако и у

6

приватном животу, за поступање са уважавањем и поштовањем према учесницима у поступку, тако и према другим јавним тужиоцима, запосленима и другим државним органима, те за прикладно одевање којим се не нарушава професионални и лични углед.

II

ПРИМЕНА ХИЈЕРАРХИЈСКИХ ОВЛАШЋЕЊА, НАЧЕЛО ОДГОВОРНОСТИ, ПРИМЕНА ОПШТЕ ОБАВЕЗНИХ УПУТСТАВА ВРХОВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА И ОБАВЕЗНИХ УПУТСТАВА ЗА РАД И ПОСТУПАЊЕ У ПОЈЕДИНОМ ПРЕДМЕТУ

Нови Закон о јавном тужилаштву указује на већ постојеће начело поштовања хијерархијских овлашћења унутар јавнотужилачке организације, са применом опште обавезних упутстава Врховног јавног тужиоца у циљу постизања законитости, делотворности и једнообразности у поступању, те у том смислу стоји обавеза главног јавног тужиоца да инсистира на стриктној примени истих, али и да благовремено упознаје јавне тужиоце са садржином нових упутстава, што ће бити један од мојих приоритетних задатака. Са друге стране, наведеним законом уводи се новина издавања обавезног упутства за рад и поступање у поједином предмету, ако постоји сумња у ефикасност и законитост, те у том смислу стоји обавеза главног јавног тужиоца да поступи по обавезном упутству Вишег, Апелационог и Врховног јавног тужилаштва, те да издаје обавезна упутства јавним тужиоцима, одлучује о њиховим приговорима, тако што ће своје обавезно упутство за поступање у предмету или ставити ван снаге у року од три дана или приговор првог наредног дана по истеку рока проследити Комисији Врховног савета тужилаштва ради одлучивања по приговору. Ове одредбе Закона о јавном тужилаштву ћу стриктно примењивати у свом раду.

III

ОДЛУЧНА БОРБА ПРОТИВ СВИХ ПОЈАВНИХ ОБЛИКА КРИМИНАЛА

Савремене околности и услови живота, те нови појавни облици криминала изискују адекватну и брзу реакцију, у чему је улога јавног тужилаштва од кључног значаја. У структури криминалитета, кривичних дела и учинилаца, које гони Основно јавно тужилаштво у Врању, преовлађују кривична дела против имовине, здравља људи, живота и тела, слобода и права човека и грађанина, брака и породице, животне средине, против опште сигурности људи и имовине, јавног саобраћаја, против државних органа, правосуђа, јавног реда и мира, полне слободе, и правног саобраћаја. Посебно бих указала да је у протеклом периоду највише кривичних пријава било поднето због кривичних дела са елементима насиља, те је у највећем броју случајева вршења физичког насиља, како у породици, тако и на јавном месту или према полицијским службеницима, према осумњиченима било

донето решење о задржавању и одређен притвор, те су постигнути значајни резултати у борби против ове врсте криминала.

Као један од најважнијих приоритета у руковођењу и поступању, планирам да наставим да инсистирам на поштравању казнене политике како према учиниоцима кривичних дела са елементима насиља, тако и према учиниоцима других кривичних дела, посебно према повратницима и вишеструким повратницима, уз доследну примену Кривичног законика и Законика о кривичном поступку, јер се једино тако могу побољшати заштита и безбедност свих грађана и успоставити поверење у јавнотужилачки и правосудни систем.

IV

ЕФИКАСНА ПРИМЕНА ТУЖИЛАЧКЕ ИСТРАГЕ, СПОРАЗУМА О ПРИЗНАЊУ КРИВИЧНОГ ДЕЛА И НАЧЕЛА ОПОРТУНИТЕТА И ДРУГИХ ПРОЦЕСНО-ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ОВЛАШЋЕЊА

У циљу убрзања и ефикаснијег поступања у предметима неопходна је даља примена тужилачке истраге, шира примена споразума о признању кривичног дела и начела опортунитета и других процесно правних института, сходно одредбама Законика о кривичном поступку, поштовање законом прописаних рокова, благовремено поступање и по могућству скраћивање поступања у свим фазама од предистражног и истражног поступка, фазе оптужења и улагања правних лекова. Истичем да ћу се у свом раду залагати за остваривање напред наведених принципа, посебно за ширу примену споразума о признању кривичног дела и начела опортунитета, водећи притом рачуна о интересима и правима оштећеног, запрећеној казни и казненој политици за кривично дело у конкретним случајевима. Законик о кривичном поступку предвиђа низ мера за обезбеђење присуства окривљеног, те ћу се залагати да се према окривљеном примењује адекватна мера којом се постиже сврха, због које се предлаже њено одређивање.

V

РУКОВОЂЕЊЕ УПРАВОМ У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У ВРАЊУ, СХОДНО ЗАКОНУ О ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ, ПРАВИЛНИКУ О УПРАВИ У ЈАВНИМ ТУЖИЛАШТВИМА И ДРУГИМ ПРОПИСИМА

Руковођење управом у Основном јавном тужилаштву у Врању, сходно Закону о јавном тужилаштву, Правилнику о управи у јавним тужилаштвима и другим прописима, подразумева како организацију рада тако и одговорност за правилан и благовремен рад јавног тужилаштва, те у том смислу главни јавни тужилац одређује организацију и рад јавног тужилаштва, одлучује о правима по основу рада јавних тужилаца и радним односима државних службеника и намештеника, отклања неправилности у раду, стара се о самосталности, угледу и ефикасности рада, непристрасној расподели предмета јавним тужиоцима и врши друге послове на које је овлашћен законом или другим прописом. У том смислу ћу

благовремено доносити План и програм рада, са одлуком о годишњем распореду послова у јавном тужилаштву, коју ћу саопштити јавним тужиоцима на колегијуму до 1. новембра текуће године. Годишњим распоредом послова одредићу јавног тужиоца, који ће ме замењивати у случају моје одсутности.

У руковођењу радом јавног тужилаштва, одржаваћу редовне колегијуме, на којима ће се разматрати питања из надлежности јавног тужилаштва, заузимати ставови, давати предлози, мишљења и иницијативе о питањима значајним за рад и организацију јавног тужилаштва, те разматрати План и програм рада и Извештај о раду. Стараћу се да се благовремено, до 1. фебруара текуће године сачини Извештај о раду јавног тужилаштва за претходну годину и достави Вишем јавном тужилаштву у Врању.

У склопу организационе структуре Основног јавног тужилаштва у Врању је и Одељење у Бујановцу, у чијој месној надлежности су подручја општина Бујановац и Прешево, чија се организација и рад уређују Планом и програмом рада и годишњим распоредом послова. Имајћи у виду да се наведене општине наслањају на државну границу са Р.Северном Македонијом и на административну линију са АП КиМ, те да кроз ова подручја транзитира велики број путника и возила, да су присутни кријумчарски канали за кријумчарење људи и роба, као и присуство великог броја миграната, у структури кривичних дела преовлађују кривична дела против здравља људи – неовлашћено држање опојних дрога из чл.246 а КЗ и кривична дела против јавног реда и мира, у првом реду кривично дело недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из чл.350 КЗ. Међу извршиоцима има велики број страних држављана и у већини ових случајева се примењују одредбе ЗКП о примени споразума о признању кривичног дела и начело опортунитета. Сходно наведеном, ово Одељење заслужује посебну пажњу, те сматрам да је потребно да главни јавни тужилац, свакодневно прати рад Одељења, по потреби усмерава поступање у конкретним случајевима и одржава редовне посете и колегијуме, у циљу разматрања актуелних проблема и ефикаснијег рада.

Предузимаћу активности на унапређењу ефикасности административно-техничких послова, који се обављају у писарници јавног тужилаштва, а који се тичу вођења уписника, пријема и отпремања поште, вођења евиденција о кретању предмета, вођења помоћних књига, сачињавања годишњих и повремених извештаја о раду и архивирања предмета.

Редовно ћу пратити рад рачуноводства у циљу законитог материјално-финансијског пословања тужилаштва.

У зависности од обима и тежине послова, до 1. новембра текуће године, министарству правде доставићу Нацрт кадровског плана за сваку календарску годину, са бројем државних службеника и намештеника према радним местима, са радним односом на неодређено време, који су потребни у години за коју се кадровски план доноси. Залагаћу се да се додела предмета у рад врши по редоследу пријема и сходно начелу равномерне оптерећености, као и распоред дежурстава.

Без одлагања ћу обавештавати Више јавно тужилаштво о свим значајним предметима и догађајима везаним за рад јавног тужилаштва, о предузетим мерама, као и о свим опасним и штетним појавама и поступати по упутствима и смерницама надређеног тужилаштва.

VI

ЈАЧАЊЕ ЉУДСКИХ, ТЕХНИЧКИХ И СТРУЧНИХ КАПАЦИТЕТА И ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ АДЕКВАТНИХ РЕСУРСА

Ради јачања људских, техничких и стручних капацитета и обезбеђивања адекватних ресурса како би се постигли оптимални услови рада, сходно надлежностима, предузимају мере да се благовремено попуњавају слободна радна места, предвиђена Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у јавном тужилаштву, посебно благовремени пријем тужилачких помоћника и приправника, који помажу у раду јавним тужиоцима, обучавају се и стичу неопходна знања и вештине за самосталан рад, те државних службеника и намештеника. Такође ћу се залагати за едукацију и усавршавање свих запослених у тужилаштву, кроз обуке и семинаре, посебно у погледу развоја и унапређења дигиталне писмености и примене нових програма.

У погледу техничке опремљености старају се да тужилаштво има на располагању најсавременију информатичку опрему, као и литературу, неопходну за брз и ефикасан свакодневни рад.

Изузетну пажњу посветићу очувању и унапређењу добрих међуљудских односа, уз поштовање хијерархијских овлашћења и поштовања професионалног и личног интегритета сваког запосленог, са крајњим циљем стварања добре атмосфере, у којој ће доћи до изражаја тимски рад, а што ће за последицу имати постизање најбољих ефеката појединачног рада и резултата рада тужилаштва у целини.

VII

ЕФИКАСНИЈА САРАДЊА СА ДРУГИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА- ПОЛИЦИЈОМ, ЦЕНТРИМА СА СОЦИЈАЛНИ РАД, ПОРЕСКОМ ПОЛИЦИЈОМ, ИНСПЕКЦИЈСКИМ СЛУЖБАМА И ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА

Ефикаснија сарадња са другим државним органима- Полицијском управом, Центрима са социјални рад, Пореском полицијом, инспекцијским службама и другим институцијама је један од најважнијих приоритета у функционисању тужилаштва.

Јавно тужилаштво, према одредбама Законика о кривичном поступку, руководи поступањем полиције у предистражном поступку, те је у том смислу неопходно правовремено и стручно усмеравање полицијских службеника приликом поступања по пријавама грађана, како би се прикупљали одговарајући докази и предузимале законске мере и радње у циљу подношења квалитетних кривичних пријава и процесуирања учинилаца кривичних дела. Сарадња са полицијом је до сада била врло успешна, али ћу се залагати да буде још успешнија, те ћу бити отворена за сарадњу и унапређење односа кроз инициране састанке са начелником

и руководством Полицијске управе у Врању, а све у циљу заједничког деловања на сузбијању криминалитета и отклањању свих нејасноћа и спорних питања у раду.

Центри за социјални рад подносе тужилаштву обавештења и кривичне пријаве за кривична дела против брака и породице, са налазом и мишљењем стручних радника, њихова улога је од изузетног значаја, те је сходно наведеном, неопходна успешна сарадња и размена информација, за шта ћу се доследно залагати, као и за редовно одржавање састанака Групе за координацију и сарадњу, коју чине, поред тужилаштва, и представници полиције и надлежних Центара за социјални рад у Врању и Трговишту, на којим састанцима се разматрају актуелни предмети поводом пријављених и процесуираних случајева насиља у породици, заузимају заједнички ставови, процењује степен ризика у односу на жртве насиља, те израђују конкретни планови заштите и подршке жртвама са роковима за реализацију.

Такође, у циљу подношења квалитетних кривичних пријава од стране Пореске полиције, других државних органа и инспекцијских служби, трудићу се да међусобна сарадња буде подигнута на виши ниво.

VII

АКТИВНОСТИ НА УНАПРЕЂЕЊУ ОДНОСА СА ЈАВНОШЋУ

Један од подједнако важних сегмената у раду тужилаштва је активност на унапређењу односа са јавношћу. Основни принципи су транспарентност и доступност, како би се рад јавног тужилаштва учинио доступним грађанима под једнаким условима и омогућио приступ свим информацијама од значаја за јавност.

У том циљу, дужност је јавног тужилаштва да свој рад организује тако да грађани могу на ефикасан начин остварити своја права и законом заштићене интересе из надлежности јавног тужилаштва, кроз обавезу пријема поднесака, кривичних пријава на записник, предлога, притужби, непосредно, телефоном или електронском поштом, о чему се, након пркупљања обавештења доноси одлука и обавештава подносилац. Главни јавни тужилац је у обавези да прима грађане и даје обавештења, а ову обавезу имају и јавни тужиоци у предметима у којима поступају, уз забрану давања обавештења о вероватном исходу поступка, правилности судских одлука и радњи других органа.

Када постоји оправданост, обавештавање јавности о стању криминалитета и другим појавама и догађајима, се врши под условом да се тиме не штети интересима поступка или не угрожава приватност учесника поступка и на начин који неће довести до одавања тајних података, уз поштовање интереса морала, јавног поретка, националне безбедности, заштите малолетних лица, приватног живота и националних осећања. Залагаћу се да портпарол као лице задужено за обавештавање поштује наведена начела приликом давања усмених или писаних саопштења, те ћу инсистирати на унапређењу односа са медијима, кроз комуникацију путем интернета и према потреби организовати конференције за штампу.

У случајевима извршења кривичних дела на штету новинара у вези са професионалном делатношћу, залагају се за ефикасно поступање и предузимање мера према извршиоцима кривичних дела, уз благовремено ажурирање података и израду извештаја у вези ових кривичних дела.

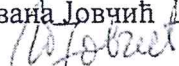
Преко овлашћеног лица тужилаштва грађани, удружења, институције, медији и др. остварују право на приступ информацијама од јавног значаја, у складу са законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја.

Као главни јавни тужилац залагају се за закониту примену одредби у вези заштите тајности података, као и заштите података о личности.

ЗАКЉУЧАК

Имајући у виду дугогодишњи рад у Основном јавном тужилаштву у Врању, стечено искуство, законито, стручно и професионално поступање, као и остварену сарадњу са полицијом, Основним судом у Врању и другим институцијама, сматрам да на адекватан начин могу да руководим тужилаштом у свим сегментима и савесно одговорим правима и обавезама коју одговорна функција главног јавног тужиоца подразумева, што ће омогућити ефикасну борбу против свих видова криминала и побољшати поверење грађана у рад тужилаштва, као и бољу заштиту њихових права.

У Врању
13.10.2023. године

Кандидат за главног јавног тужиоца
Јавни тужилац
Ивана Јовчић

Ул.